

Evidence-informed decision making in occupational health and safety

Christina Tikka | University of Eastern Finland (UEF)

Työn tarkoitus ja tutkimuskysymykset: Työntekijöiden terveyttä ja turvallisuutta suojaavien ja parantavien toimenpiteiden kysyntä on maailmanlaajuisesti jatkuvassa kasvussa ja päätöksenteon ja käytännön toimien halutaan yleisesti perustuvan tutkimusnäyttöön. Päätökset toimenpiteiden käyttöönotosta (tai käytöstä poistamisesta) eivät kuitenkaan perustu aina parhaaseen saatavilla olevaan tieteelliseen näyttöön. Tietoon pohjautuvat päätökset työterveyden ja -turvallisuuden alalla vaativat systemaattisen ja avoimen suhtautumisen tutkimustiedon käyttöön päätöksentekijöiltä. Tämän tutkimusprojektin tavoitteena onkin selvittää, kuinka tutkijat voivat tukea päätöksentekijöitä toimivien toimenpiteiden käyttöönotossa ja toimimattomien käytöstä poistamisessa.

Aineisto ja menetelmät: Tutkimusprojekti koostui erinäisten työterveyttä ja –turvallisuutta edistävien toimenpiteiden vaikuttavuuden arvioinnista ja tulosten levittämisestä. Tutkimme, kuinka tutkimusnäytön laatua voi parantaa ja kehitimme ja analysoimme uusia työkaluja, jotka tukevat päätöksentekijöitä valitsemaan, millä toimenpiteillä he voivat parhaiten ehkäistä tapaturmat, sairaudet, ja haitalliset altistumiset työympäristössä. Projekti koostui kahdesta Cochrane –systemaattisesta katsauksesta, yhdestä tutkimuksesta, joka arvioitiin tutkimusten laadun CONSORT-kriteereillä, yhdestä monimenetelmällisestä tutkimuksesta, joka hyödynsi Cochrane –systemaattisen arvioinnin tuloksia Suomen paikallisessa kontekstissa, ja yhdestä kehittämis- ja soveltuvuustutkimuksesta yhdessä suomalaisessa sairaalassa, jossa testattiin päätöksenteon tukea terveydenhuollon työntekijöille.

Tulokset: Tutkimus näytti, että tutkimustiedon laadun parantaminen työterveyden ja -turvallisuuden alalla vaatii osallistumista 1) päätöksentekijöiltä, joiden täytyy painottaa laadukkaamman tiedon tärkeyttä, 2) rahoittajilta, editoreilta ja vertaisarvioijilta, joiden täytyy varmistaa hyvä tutkimuksen suunnittelu, toteutus ja raportointi, sekä 3) tutkijoilta, joiden täytyy arvioida toimenpiteiden vaikuttavuus mahdollisimman puolueettomasti, kuten satunnaisilla kontrolloiduilla kokeilla tai hyvin toteutetuilla ja kontrolloiduilla ennen/jälkeen tutkimuksilla.

Tutkimus näytti, että uudet työkalut, kun päätöksenteon tuki työntekijöille ja toimintamalli poliittisen päätöksenteon tilanteisiin, tukevat tutkimustiedon käyttöä, tehokkaiden tukitoimien käyttöönottoa, ja tehottomien tukitoimien lakkauttamista, jotta työntekijöiden terveyttä voidaan suojata paremmin.

Päätelmät: Laadukkaampi tutkimustieto antaa päätöksentekijöille suuremman luottamuksen tuloksia kohtaan ja tukee tietoon perustuvia päätöksiä. On kuitenkin otettava huomioon, että tutkimustiedon laatu työterveys ja –turvallisuusosalalla on usein korkeintaan keskinkertaista. Ala tarvitsee enemmän puolueettomia tutkimuksia, parempaa raportointia tutkimusmenetelmistä sekä tiedosta käytäntöön -työkaluja parhaan mahdollisen tiedon käyttämiseksi päätöksenteon kriteereissä, kuten tehokkuudessa, kustannuksissa, ja henkilökohtaisissa arvoissa.

Yhteystiedot: christina.tikka@uef.fi

NÄYTTÖÖN PERUSTUVA PÄÄTÖKSENTEKO TYÖTERVEYSHUOLLOSSA

CHRISTINA.TIKKA@UEF.FI

Tutkimusten laatu vaikuttaa tulosten **LUOTETTAVUUTEEN**.

PÄÄTÖKSET perustuvat merkittävimpään ja luotettavimpaan tietoon.

Ongelma

Työntekijöiden terveyttä ja turvallisuutta suojaavien ja parantavien toimenpiteiden kysyntä on maailmanlaajuisesti jatkuvassa kasvussa. Päätökset toimenpiteiden käyttöönotosta (tai käytöstä poistamisesta) eivät kuitenkaan perustu aina parhaaseen saatavilla olevaan tieteelliseen näyttöön.

Menetelmät

A. Toimenpiteiden vaikuttavuus ja tutkimusnäytön laatu

- Cochrane systemaattinen katsaus ja meta-analyysi (N=34)
- RCT-tutkimusten harhan riskin ja raportoinnin laadunarviointi (N=129) (CONSORT, ROB 2)

B. Työkaluja päätösten tueksi

- Päätöksenteon tukea kehitetään terveydenhuollon henkilökunnalle
- Päätöksenteon tukea implementoidaan ja arvioidaan sen käyttöä Kuopion yliopistollisessa sairaalassa
- Data: Cochrane katsaus (2013), neulanpistotapaturmien ja tartuntatautiin rekisteridata (2015-2019), haastattelut (N=7), kyselylomake (N=131)

Tulokset

A. Toimenpiteiden vaikuttavuus ja näytön laatu

- Kaksoiskäsineet vähentävät neulanpistotapaturmia 71%
- 90% RCT-tutkimuksista ei täytä raportoinnin laatuvaatimuksia

B. Työkaluja päätösten tueksi

Kehittämisprosessin tulokset

- Työntekijät eivät tiedä kaksoiskäsineiden vaikuttavuudesta, päätöksenteon tuki puuttuu ja sitä pitäisi olla tarjolla (7/7).
- Keskimäärin 52 neulanpistotapaturmaa vuodessa per 100 työntekijää (leikkaussalin henkilökunta)

Implementaation tulokset

- Päätöstuki auttaa työntekijöitä (65%) valitsemaan sopivat käsineet
- Työntekijät (77%) kokevat päätöstuen sekavaksi
- Työntekijät (53%) suosittelevat päätöstuen käyttöä

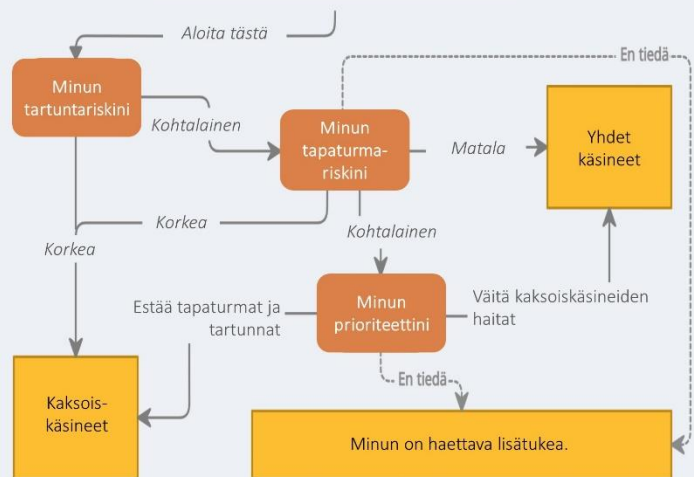
Evidence-informed decision making in occupational health and safety

 Tikka Christina, Hulshof Carel, deBoer Angela, Verbeek Jos

 <https://books.ipskampprinting.nl/thesis/587895-Tikka/>

Päätöstuki Neulanpistotapaturmien ehkäisy – Milloin Kaksoiskäsineet käyttöön?

Yhdet käsineet vai Kaksoiskäsineet?

 KOKONAISTEKSTI JA TYÖKALU

SKANNAA TAI KLIKKAA

Johtopäätös

- ⇒ Parannetaan tutkimushakujen, rahoituksen ja tutkimuksen tekemisen sekä raportoinnin laatua.
- ⇒ Varmistetaan tiedon järjestelmällinen ja avoin käyttö.
- ⇒ Kehitetään ja tarjotaan työkaluja päätöksentekijöille.

Työsuojelurahasto
Arbetsmiljöverket
The Finnish Work Environment Fund

UNIVERSITY
OF AMSTERDAM

Cochrane
Work

Työterveys-
laitos

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND